

ת"פ 58034/07/19 - מדינת ישראל נגד סאמר באסטי

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 58034-07-19 מדינת ישראל נ' באסטי

לפני כבוד השופט אביחי דורון
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

סאמר באסטי

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הודה והורשע, ביום 25.2.21, במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית אך מכוחו נשלח הנאשם לשירות המבחן, בכתב אישום מתוקן ובתיק נוסף עם כתב אישום מתוקן אף הוא אותו צירף (ת"פ 39419-04-20 של בימ"ש שלום ירושלים).

נוכח עתירתה הפוטנציאלית של המאשימה למאסר שירוצה בעבודות שירות נשלח הנאשם לראיון אצל הממונה, ולפי חוות הדעת נמצא כשיר לרצות מאסר בעבודות שירות.

הנאשם הורשע בעבירות של התנהגות פרועה במקום ציבורי לפי סעיף 216(א)(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן החוק), התנגדות למעצר לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי [מעצר וחיפוש] תשכ"ט-1969, וכן הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק ושכרות לפי סעיף 193(א) לחוק.

על פי כתב האישום המתוקן בתיק העיקרי, ביום 9.11.18, ברחבת שער שכם בירושלים, עוכב הנאשם לבדיקה על ידי שוטרים, סירב להזדהות, נעצר ואף הוכנס לעמדת בדיקה במקום.

הנאשם יצא מהעמדה, התנגד למעצרו בהשתוללות ידיים כתוצאה ממנה נפגע שוטר בעינו, ואף איים על אחד השוטרים במילים קשות.

בתיק שצורף, אף שם ברחבת שער שכם, בשני אירועים בחודשים פברואר ומרץ 2019, הפריע הנאשם לשוטר שניסה לעצור אדם אחר בהניפו לעברו כיסא ובאיומים עליו, וכן התנהל במקום כשהוא שיכור תוך מעשים שמגלמים בחובם איומים והתנהגות פרועה.

תסקיר שירות המבחן:

מהתסקיר שהוגש עולה כי לנאשם רקע בעייתי ומורכב, אישית, משפחתית והתפתחותית, בעטיו התחבר משך תקופה ארוכה לגורמים שוליים, ומפגשיו עם החוק הפלילי הניבו הרשעות רבות עוד משנת 1990 - אך האחרונה בהן משנת 2012.

עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם - שהיה נשוי פעמיים לפני נישואיו הנוכחיים, נשוי בעשור האחרון לאשה, יחסיהם טובים ובשנתיים האחרונות עבר שינוי מהותי, התקרב לדת והפסיק לצרוך אלכוהול, והוא משקיע עיקר מאמציו בדאגה למשפחתו ולאמו החולה המתגוררת איתו ועם אשתו. לנאשם 3 ילדים משתי נשותיו הקודמות.

הנאשם הביע צער, בושה וחרטה על העבירות בהן הורשע ושירות המבחן התרשם מכנות התייחסותו והאחריות המלאה שלקח על ביצוען.

שירות המבחן מצא גורמי סיכוי וסיכון אצל הנאשם, רובן של גורמי הסיכוי מקורם בהתנהלותו בשנתיים האחרונות כמתואר, ובסיכום המליץ שככל שיוטל על הנאשם עונש מאסר, ירוצה זה בעבודות שירות על מנת לחזק את הנאשם ולהימנע מלקטוע את השינוי הנרחב שעשה בחייו.

טיעוני הצדדים:

המאשימה עתרה להטיל על הנאשם מאסר בן תשעה חודשים שירוצה בעבודות שירות. המאשימה לא הגדירה את הערכים המוגנים שנפגעו ולא ציינה את מתחם העונש שיש לקבוע, לטעמה אך ציינה את גורמי הסיכון שבאו לביטוי בתסקיר ובהם חשש להתנהגות אימפולסיבית, והמלצת שירות המבחן לענישה (משמעותית, כך לדברי התובע) של מאסר בעבודות שירות.

הסנגור ביקש שלא להטיל על הנאשם מאסר, אף לא בעבודות שירות.

הסנגור ציין כי הרשעתו האחרונה של הנאשם קרתה לפני עשור שלם, עוד הדגיש את השינוי שחל בנאשם שהפסיק עצמאית לצרוך אלכוהול וכל התנהגותו השתנתה עקב כך.

הסנגור אף ציין כי בשלוש השנים האחרונות הנאשם עובד בעבודה קבועה ומסודרת (הממונה על עבודות השירות, לעומת זאת, ציין כי הנאשם עובד בעבודה זו בשבע השנים האחרונות ואילו שירות המבחן ציין כי "כאשר הנאשם מצליח להתמיד בעבודתו הוא עובד בעבודת חלוקה במסגרת תנובה"), שליחת הנאשם למאסר בעבודות שירות תוביל לפיטוריו ותפגע באופן ממשי בשיקום אותו הוא עובר.

בנסיבות אלה ביקש הסנגור לראות את הנאשם כמי שהשתקם ולהחריגו ממתחם הענישה שייקבע על רקע שיקומו.

הנאשם סיפר בדברו לפניי כי הוא המפרנס היחיד של אשתו החולנית, אמה וילדיו, עובד מספר מצומצם של שעות על מנת שיוכל לטפל באשתו, את בעיית השכרות הכבדה שהיתה לו פתר בעצמו, והביע חרטה על מעשיו.

דין והכרעה:

שאלת עונשו של הנאשם תיגזר, בין היתר, מהפגיעה בערכים המוגנים ומידתה.

הערכים המוגנים שנפגעו הם שלטון החוק, היכולת לאוכפו, ההגנה על שלומם של אנשי החוק.

מידת הפגיעה, על פי תיאור ההתרחשויות בכתבי האישום המתוקנים שהנאשם הודה והורשע בהם הינה בינונית לכל הפחות זאת בהתחשב בטיב הקללות והאיומים שהשמיע, בהתנגדותו הבוטה למעצר שאף גרמה לפגיעה בשוטר ולחזרתו על מעשיו פעם נוספת, בהיותו שיכור.

נותר אפוא לשקול את שאר הנסיבות ואלו הן:

- לנאשם עבר פלילי "עשיר" בעבירות והרשעות.
- מנגד, הרשעתו האחרונה היתה בשנת 2012 ומאז, כך נראה, לא הסתבך עם החוק.
- רקע חייו של הנאשם קשה ומורכב, החל מילדותו, לימודיו, היפלטותו ממסגרות חינוכיות ומגעיו הענפים עם גורמים שוליים שם מצא, לכאורה, את מקומו.
- מאז האירועים עברו כשלוש שנים במהלכם לא נפתחו נגד הנאשם תיקים חדשים.
- הנאשם לקח אחריות על העבירות, הביע חרטה מלאה על ביצוען והן שייכות - ככל הנראה - לתקופה קודמת בחייו.
- **תסקיר שירות המבחן, לטעמי, חסא בפירוט חסר של מצבו הנוכחי של הנאשם, מקום עבודתו, משמעות הביטוי הסתום "כשהנאשם מצליח להתמיד בעבודתו" והיחס בינה לבין דברי הסנגור והממונה על עבודות השירות.**
- **עוד חסא התסקיר באי התייחסותו למישור הטיפולי. המלצתו לעונש של הימנעות משליחת הנאשם**

למאסר ממש והסתפקות בעבודות שירות, אינה בהירה ואינה שלמה. האם המלצה זו היא תוצר חיבור סכמטי (או אחר) של גורמי הסיכוי והסיכון? עד כמה, בהערכת גורמי הסיכון, נלקחו בחשבון השנתיים האחרונות (לפחות) בהן שינה הנאשם את התנהלותו מקצה לקצה, ככל הנראה? האם דרושה ענישה נילוויית? מדוע לא נשקלה האפשרות לשלב את הנאשם בשל"צ? עד כמה, שוב, מתבססת הערכת גורמי הסיכון על התנהגותו של הנאשם במהלך האירועים המתוארים בכתבי האישום? או שמא היא מבוססת (גם) על היכרותו המוקדמת יותר של שירות המבחן עם הנאשם (לפני כעשור, כזכור).

אם ניתן להסתמך על דברי הנאשם ואשתו - הנאשם סבל מבעיית שימוש באלכוהול שכיום, לכאורה, אינו סובל ממנה. מדברי האישה עולה כי הנאשם חזר בתשובה, הפך להיות אדוק בדתו ובגררא השתנתה כל התנהגותו. שירות המבחן הסתפק בציטוט דבריה, ללא בדיקות חיצוניות (כגון אישורים ממקום עבודה, בדיקת שימוש באלכוהול, התנהגות הנאשם במהלך הפגישה האחת והיחידה שהתקיימה ועוד פרמטרים המשמשים דרך קבע את שירות המבחן בהערכותיו).

יחד עם זאת, למען יעול הדיון והבאתו לסיומו מהר ככל הניתן, לא סברתי כי בנתוני ההליך המשפטי מן הראוי לשלוח שוב את הנאשם לתסקיר משלים שאפשר והיה יכול לענות על השאלות שהצבתי, ואסתפק במה שלפניי.

מתחם הענישה הראוי לעבירות מסוג אלו שהנאשם הורשע בביצוען נע בין מאסר קצר בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל, כך נפסק ואושר ברע"פ 3150/19 (שטרנברג נ' מ"י) (בעקבות ת"פ 22370-10-17 (שטרנברג נ' מ"י) מבית משפט השלום ירושלים, שעובדותיו (להבדיל מנסיבותיו של הנאשם) דומות להפליא לאלה בתיק שלפניי.

אני קובע כי גם במקרה לפניי מתחם הענישה הוא זהה.

אני גם סומך ידי על דברי הסנגור כי הנאשם עובד בעבודה קבועה לפחות בשלוש השנים האחרונות.

בהתחשב באלה, בדברי הנאשם לשירות המבחן, בדברי אשתו לשירות המבחן ובדברי הנאשם לפניי, אני גם קובע כי הנאשם טיפל בבעיית האלכוהול ממנה סבל (וסבלה סביבתו) ובמובן זה - וכמובן בשינוי הגדול שחל בהתנהלותו הכללית - ניתן לראותו כמי שהשתקם, ולהחריגו ממתחם הענישה שקבעתי.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

של"צ בהיקף של 200 שעות לפי תכנית שיכון שירות המבחן ותועבר לאישור בית המשפט בתוך 45 ימים מהיום.

מאסר למשך 3 חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מהיום אחת העבירות בן הורשע לפניי.

אני מחייב את הנאשם להצהיר כי אם יעבור אחת העבירות בהן הורשע בתוך שנה מהיום ישלם סך 5000 ₪. יסרב להצהיר - יאסר ל-20 ימים. הצהרת הנאשם נרשמה לפניי.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לממונה על שירות המבחן באזור ירושלים על מנת שזה יתן דעתו לשאלות ולקושיות (גם מלשון קשיים) שהעליתי ביחס לתסקיר שירות המבחן שהוגש בתיק.

ניתן צו כללי למוצגים

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ג' תשרי תשפ"ג, 28 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.